

HÖGSKOLAN FÖR LÄRANDE
OCH KOMMUNIKATION
HÖGSKOLAN I JÖNKÖPING

Historia, 1-20 poäng

Lärarutbildningen

KURSPLAN OCH LITTERATURLISTA

Kurs HISTORIA, 1-20 poäng
History, 1-20 credit points

Kursid LHIA04

Poäng 20

Nivå A

Ämneskod HIA

Utbildningsom. HU 75%, LU 25%

Allmänt Kursen ingår i inriktning mot grundskolans senare år och gymnasiet - samhällsorienterande ämnen. Övrig kurs i inriktningen är Historia, 21-40 poäng. Kursen kan läsas separat som specialisering inom lärarprogrammet. Kursen syftar till att utveckla grundläggande kunskaper och färdigheter för undervisning i historia i skolans senare år. Härmed avses kunskaper och färdigheter, som inbegriper ett reflekterande arbetssätt i såväl undervisning som i planering och utvärdering av undervisning.

I samtliga delkurser skall historiedidaktiska och allmänt historievetenskapliga perspektiv integreras som aspekter i undervisningen.

Mål Studenten utvecklar kunskaper om och insikter i

- historiens kronologiskt sammanhängande förlopp, såväl i allmänt, nordiskt som svenskt historiskt perspektiv
- hur, varför, i vilket syfte, av vilka och i fråga om vad, som historia används och upplevs, inbegripet dessa insikters historieundervisningsmetodiska konsekvenser
- olika sätt att se, förklara och förstå, utifrån olika samhällsteoretiska och historiefilosofiska perspektiv
- de historiska fenomenens olika varaktigheter, inklusive frågor om individ – struktur och förändring – kontinuitet
- källkritikens och den historievetenskapliga metodologins grundläggande utgångspunkter
- historieämnets gestaltning som skolämne i grundskolan och gymnasieskolan
- historieundervisningens praxis i grundskola och/eller gymnasium

Innehåll

Delkurs 1: **Forntiden, antiken och den tidiga medeltiden (3 poäng)**

Studenten inhämtar en elementär översikt av samhällsförändring och livsvillkor från de äldsta högkulturerna till och med den tidiga medeltiden. Den agrikulturella revolutionens konsekvenser, antikens Grekland, det Romerska riket samt den nordiska och svenska forntiden beaktas särskilt.

Delkurs 2: **Högmedeltid och tidigmodern tid (4 poäng)**

Studenten inhämtar en elementär översikt av samhällsförändring och livsvillkor från högmedeltidens början fram till upplysnings-modernitetens genombrott. Den moderna statens rötter i nationalstaten och den starka furstemakten, det feodala samhällets framväxt och det senfeodala samhällets kris, religionsmanifesterade samt koloniala konflikter, handelsutbytets begynnande globalisering samt Sveriges uppgång och fall som stormakt beaktas särskilt. Svenska och nordiska perspektiv belyses i övrigt i lämpliga fall likvärdigt.

Delkurs 3: **Det modernas genombrott: Upplysning, revolutioner och industrialisering (3 poäng)**

Studenten utvecklar en elementär översikt av samhällsförändring och livsvillkor från upplysningsmodernitetens genombrott fram till industrikapitalismens och liberalismens varaktiga genombrott under 1800-talet. Upplysningstänkandet, den franska revolutionen, industrikapitalismens nya sociala förhållanden, de nya politiska ideologierna samt de politiska revolutionernas betydelse beaktas särskilt. Svenska och nordiska perspektiv belyses i lämpliga fall likvärdigt.

Delkurs 4: **Verksamhetsförlagd del av utbildningen (VFU) med introduktion i historisk metod och historiedidaktik (5 poäng)**

Studenten utvecklar, utöver en introduktion i historisk metod och historiedidaktik, en elementär översikt av historia som skolämne och belyser därvid frågeställningar och kunskapsområden som behandlas i övriga delkurser. Kursplaner för grundskolan och gymnasieskolan bearbetas, tidsbegrepp och historiemedvetande och vilka konsekvenser det får i undervisningen, beaktas särskilt. Närmare anvisningar för VFU finns i "Särskild plan för VFU". För studenter som läser kursen som specialisering eller fristående kurs finns alternativ som ersätter VFU:n.

Delkurs 5: **Imperialism, världskrig och globalisering (5 poäng)**

Studenten inhämtar en elementär översikt av samhällsförändring och livsvillkor från 1800-talets senare del. Imperialismen, världskrigen, den politiska demokratins genombrott, den fascistiska och sovjetkommunistiska utmaningen mot demokratins värderingar,

Förintelsen, det kalla kriget, den koloniala frigörelsen samt det svenska folkhemsbygget beaktas särskilt. Svenska och nordiska perspektiv belyses i övrigt i lämpliga fall likvärdigt.

Förkunskapskrav

Kunskaper motsvarande AU:1.

Kursuppläggning

Kursens dominerande undervisningsform utgörs av föreläsningar med dialogpedagogisk ansats. Härutöver förekommer seminariediskussioner, gruppövningar samt individuell handledning.

Bemanning

SaV 93%, LäVe 7%

Examination

Individuell skriftlig tentamen, aktivt deltagande vid seminarium samt såväl gruppvis som individuellt författade texter, utgör grunder för examination.

Som betyg används i delkurserna 1, 2, 3 och 5 betygsgraderna Väl godkänd, Godkänd respektive Underkänd. I delkurs 4 används betygen Godkänd respektive Underkänd. För att erhålla betyget Väl godkänd på hela kursen Historia 1-20p krävs, utöver Godkänd delkurs 4, Väl godkänd på minst hälften av de 15 poäng, där ett sådant betyg är möjligt.

Kursvärdering

Kursvärdering sker enligt anvisningar i utbildningsplanen.

Kurslitteratur

Kurslitteratur förtecknas i bilaga.

Historia, 1-20 p

Antal sid:

**DELKURS 1: FORNTIDEN, ANTIKEN OCH DEN TIDIGA MEDELTIDEN
(3 poäng)**

- Gruvberger, Nils** *Sveriges forntid – svensk folkkultur.* (1994) s 1-224.
(Tillhandahålles under kursen) 124s
- McKay John, Hill Bennett, Buckler John, Ebrey Patricia** *A History of World Societies.* (2000) s 3-318. 315s
- 439s

DELKURS 2: HÖGMEDELTID OCH TIDIGMODERN TID (4 poäng)

- Behre Göran, Larsson Lars-Olof, Österberg Eva** *Sveriges historia 1521-1809* (2000) s 4-246, 253-277. 266s
- Harrison, Dick** *Sveriges historia. Medeltiden* (2002), s. 12-332 320s
- McKay John, Hill Bennett, Buckler John, Ebrey Patricia** *A History of World Societies* (Boston 2000) s 318-712. 394s
- 980s

DELKURS 3: DET MODERNAS GENOMBROTT: UPPLYSNING, REVOLUTIONER OCH INDUSTRIALISERING (3 poäng)

- Ankarloo Bengt** (red) *Franska revolutionen* (1992) s 1-130 130s
- Behre Göran, Larsson Lars-Olof, Österberg Eva** *Sveriges historia 1521-1809* (2000) s 246-252, 277-285 15s
- McKay John, Hill Bennett, Buckler John, Ebrey Patricia** *A History of World societies* (Boston 2000) s 715-839, 876-919 167s
- Norborg Lars Arne** *Sveriges historia under 1800- och 1900-talen* (2000) S 1-88, 156-167, 238-249 100s
- Thörn Håkan** *Modernitet och "revolution" - den franska revolutionens symboliska innebörder.* Historisk Tidskrift 1994:1. s 44-79 (Tillhandahålles under kursen) 35s
- 447s

DELKURS 4: VERKSAMHETSFÖRLAGD DEL AV UTBILDNINGEN (VFU) MED INTRODUKTION I HISTORISK METOD OCH HISTORIEDIDAKTIK (5 poäng)

- Ankarloo Bengt** *Om historiens nytta* (Ut med historien. Red Lars Edgren & Eva Österberg, 1992, s 13-27) (Tillhandahålles under kursen) 15s
- Ericson Hans-Olof** *Historiedidaktik: kronologisk bibliografi 1854-2004: ca 4.000 titlar* (2002) (Tillhandahålles under kursen) (250s)
- Ericson, Hans-Olof:** *Historiedidaktiska perspektiv.* 60s
(Tillhandahålles under kursen)

Gruvberger Nils <i>Historia på grundskolan</i> (1994) s 1-68 (Tillhandahålles under kursen)	68s
Gruvberger Nils <i>Lokalhistoria och historiemedvetande, 1996</i> (Tillhandahålles under kursen)	6s
Hermnasson Adler, Magnus <i>Historieundervisningens byggstenar – grundläggande Pedagogik och ämnesdidaktik.</i> (2004). Liber	220
Karlegård Christer/Karlsson Klas-Göran (red) <i>Historiedidaktik</i> (1997)	187s
Karlegård Christer <i>Historiedidaktik - något för Sverige?</i> (Historievetenskap och historiedidaktik, red Göran Behre & Birgitta Odén, 1982, s 31-40,) (Tillhandahålles under kursen)	10s
Karlsson Klas-Göran/Zander Ulf (red) <i>Historien är nu. En introduktion till Historiedidaktiken</i> (2004) (Läses enl. lärares anvisning)	200s
Larsson, Hans Albin <i>Historia i nuet! Tankar kring historia och historiedidaktik i det moderna samhället,</i> 1996 (Tillhandahålles under kursen)	21s
Liedman Sven-Eric <i>Argument för historieskrivning</i> (Historievetenskap och historiedidaktik, red Göran Behre & Birgitta Odén, 1982, s 52-56) (Tillhandahålles under kursen)	5s
Liedman Sven-Eric <i>Historielöshet - vad gör det?</i> (Över gränser, 1987, s 161-175) (Tillhandahålles under kursen)	15s
Lindkvist Thomas <i>Mellan legitimering och emancipation eller föreläsning för fallskärmschoppare</i> (Ut med historien. Red Lars Edgren & Eva Österberg, 1992, s 83-97) (Tillhandahålles under kursen)	15s
Lunden Kåre <i>Historia og samfunnet</i> (Historievetenskap och historiedidaktik, Red Göran Behre & Birgitta Odén, 1982, s 56-59) (Tillhandahålles under kursen)	4s
Läroplan för det obligatoriska skolväsendet, LPO 94, Kursplan Historia www.skolverket.se	4s
Läroplan för de frivilliga skolformerna, LPf94, Kursplaner Historia, www.skolverket.se	7s
Norrlid Ingemar <i>Invita Minerva. Tankar kring talanglöshetens didaktik</i> (Över gränser, 1987, s 243-261) (Tillhandahålles under kursen)	19s
Salomon Kim <i>En plädojé för emancipatorisk historieundervisning</i> (Ut med historien. Red Lars Edgren & Eva Österberg, 1992, s 121-137) (Tillhandahålles under kursen)	17s
Thavenius Jan <i>Livet skall levas framlänges och förstås baklänges! I historien Förverkligar sig människan! Att förstå och använda historien! Drömmarna in i framtiden.</i> (Thavenius Jan: Liv och historia, 1983, s 17-25, 27-43, 111-129, 171-183) (Tillhandahålles under kursen)	60s
Thurén Torsten <i>Källkritik</i> (1997)	200s

1066s

DELKURS 5: IMPERIALISM, VÄRLDSKRIG OCH GLOBALISERING (5 poäng)

Lundestad Geir <i>Öst, väst, nord och syd: huvuddrag i internationell politik 1945-1985</i> (1991) s 1-270.	270s
McKay John, Hill Bennett, Buckler John, Ebrey Patricia <i>A History of World Societies</i> (2000) s 840-875, 920-1170	285s
Norborg Lars-Arne <i>Sveriges historia under 1800- och 1900-talen</i> (2000) S 88-155, 168-237, 251-289	174s

729s

3.459s

Till samtliga delkurser tillkommer Atlas till historien samt arbetsmaterial i varierande omfattning.